

Een geliefde leraar hield iedere week een zeer gewaardeerde en druk bezochte lezing over een gedeelte van Gods Woord. Ergens in een warm land.

Of het een rabbijn, een priester of een dominee was, vermeldt de overlevering niet. Wél dat er op zeker moment een dartel poesje de zaal binnen trippelde en speels voor de leermeester heen en weer rende, zo nu en dan op de lessenaar sprong en de aandacht van het publiek afleidde.

Dat ging een tijdje zo door, want het lukt de leermeester niet het dier op andere gedachten te brengen.

Tot grote hilariteit van de aanwezigen.

Iemand op de voorste rij was zo vriendelijk het dier buiten de deur te zetten. Dat hielp maar even, want de lesruimte had open vensters zonder ruiten en de poes sprong opnieuw naar binnen.

Poes naar buiten. Poes naar binnen. Enzovoort.

De spreker hield de draad van zijn betoog niet meer vast en kostbare eeuwige waarheden vielen ter aarde.

Toen kreeg hij een ingeving. Hij gaf opdracht de kleine orderverstoorder met een lijntje te laten vastbinden aan een haak, laag bij de ingang. Dat hielp. Ongehinderd kon nu de les voortgezet en het geestelijk voedsel genuttigd worden.

De week daarna vertoonde het dier zich bij de aanvang van de lezing opnieuw. Een ijverige leerling besloot een eventuele nieuwe ordeverstoring te voorkomen en het alvast vast te binden, met hetzelfde lijntje, aan hetzelfde haakje. Hoe doordacht!

Dat ging iedere week zo door. Telkens weer vertoonde de poes zich bij het lokaal en telkens werd zij al bij voorbaat vastgebonden door de trouwe bezoeker die hierin kennelijk zijn speciale bediening had gevonden.

Iedereen raakte ermee vertrouwd dat er tijdens de lezingen een poes aan de haak zat. Op den duur wist men niet beter of dat hoorde zo. Echt waar, want toen het onvermijdelijke moment aanbrak dat het dier niet meer kwam opdagen – was het doodgegaan of de hort op gegaan of iedere lust voorgoed vergaan op voor de zoveelste keer aan een lijntje te worden vastgebonden? – besloot de trouwe dienstknecht, in samenspraak met de leden van de studievereniging, een ander poesje te halen en vast te binden. Zelfde haak, zelfde plaats.

De leermeester stierf. Er werd een opvolger gezocht en gevonden en aangesteld. Aan het begin van zijn eerste voordracht vroeg hij wat het vastbinden van die poes bij de ingang te betekenen had.

Antwoord: Dat doen we altijd.

Zo ging het door. Jaar in, jaar uit. Geen les zonder poes.

De traditie was geboren.

Onder een volgende generatie bezoekers rees de vraag waarom dat zo nodig altijd moest.

Maar in plaats van terug te gaan naar het begin, verschenen er geleerde verhandelingen over de theologisch en liturgische betekenis van een poes aan de haak tijdens de bijbelstudie.

Heel diepzinnig

Al deze uitleggingen werden gelardeerd met een menigte aan bijbelteksten die er helemaal niet over gingen, maar die er bij diepere beschouwing toch mee te maken hadden. Althans... volgens de leraren.

Daarna volgde de commentaren.

De traditie kon niet meer stuk. We moesten toch vooral trouw blijven aan deze vorm, hielden de leiders van hun gemeente voor, vanwege de diepe waarheid die erin ligt opgesloten.

De gemeente zelf was er maar wat trots op en dacht – of zei soms hardop: Wat een verschil met andere gemeenten die dit inzicht niet hebben verkregen en die het moeten doen zonder poes aan de haak.

En niemand ging meer terug naar de bron om te vragen naar het waarom.

Je komt ze overal tegen, deze aangeliijnde poezen. Ook in kringen die zich het liefst niet traditioneel noemen. ‘Zo gaat dat hier, want zo zijn onze manieren.’ Vaste gewoonten, voetstoots in ere gehouden.

Zijn onze tradities verkeerd? Waardevol? Bijbels? Uit de tijd?

Interessante en belangrijke vragen.

Hoewel... kijk uit! Ga je terug naar de bron om te zoeken naar het waarom, dan kunnen anderen wel eens vinden dat je alleen maar de goede orde komt verstoren, net als die poes in den beginne. Een lijntje en een haakje zijn dan snel gevonden.

Evert Vandepoll, in *Opwekking*, nr.431, maart 2000.

